

๖๐

กาย เวทนา จิต ธรรม

พิจารณาจะแสดงธรรม ที่ทำให้เป็นธรรมกาย นี่เป็นข้อ
ที่ลึกซึ้ง ของยาก ได้ไม่ยาก แต่ว่าไม่ง่าย ไม่ยากแก่บุคคลที่ทำได้
ไม่ง่ายสำหรับบุคคลที่ทำไม่ได้

ตำราได้กล่าวไว้ว่า เห็นกายในกายเนืองๆ อยู่ เห็นเวทนา
ในเวทนาเนืองๆ อยู่ เห็นจิตในจิตเนืองๆ อยู่ เห็นธรรมใน
ธรรมเนืองๆ อยู่ ๔ ข้อ

เห็นกายในกาย นะเห็นอย่างไร? บัดนี้กายมนุษย์ที่
ปรากฏอยู่ นั่งเทศน์อยู่ที่นี่ นั่งฟังเทศน์ อยู่ที่นี่ กายมนุษย์แท้ๆ
แต่ว่ากายมนุษย์นี้แหละเวลานอนหลับฝันไปก็ได้ พอฝันออก
ไปอีกกายหนึ่ง เขาเรียกว่ากายมนุษย์ละเอียด

นี่รู้จักกันทุกคนเชียวกายนี้ เพราะเคยนอนฝันทุกคน
รูปพรรณสัณฐาน เป็นอย่างไร เป็นเหมือนมนุษย์คนนี้แหละ

คนที่ฝันนี้แหละ นุ่งห่มอย่างไร อาภักปิริยาเป็นอย่างไร สูงต่ำ
อย่างไร ข้าวของเป็นอย่างไร ก็ปรากฏเป็นอย่างนั้น ก็ปรากฏ
เป็นคนนี้แหละ แบบเดียวกันทีเดียว คนเดียวกันก็ว่าได้ แต่ว่า
เป็นคนละคน เขาเรียกว่า กายมนุษย์ละเอียด เวลานอนหลับ
สนิทถูกส่วนเข้าแล้ว ก็ฝันออกไป ออกไปอีกคนหนึ่งก็เป็นกาย
มนุษย์คนนี้แหละ รูปพรรณสัณฐานเป็นอย่างนี้แหละ ถึงได้ชื่อ
ว่าเป็นกายมนุษย์ละเอียด กายมนุษย์คนที่ฝันออกไปนั้นแหละ
เขาเรียกว่ากายมนุษย์ในกายมนุษย์

นี้แหละกายในกายละ เห็นจริงๆ อย่างนี้ ไม่ใช่เห็นตาม
เหลวไหล เห็นอย่างนี้ก็เป็นหลักเป็นพยานได้ทุกคน เพราะ
เคยนอนฝันทุกคน นี่เห็นในกาย เห็นอย่างนี้นะ เมื่อเห็นกาย
ในกายอย่างนี้แล้ว

เห็นเวทนาในเวทนาละ ก็ตัวมนุษย์คนนี้มีเวทนาอย่างไร
บ้าง สุข ทุกข์ ไม่สุขไม่ทุกข์ ดีใจ เสียใจ เวทนาเป็นอย่างนั้น
มิใช่หรือ ก็ส่วนกายที่ฝันออกไปนั้นก็มิใช่ สุข ทุกข์ ไม่สุขไม่ทุกข์
ดีใจ เสียใจ เหมือนกัน แบบเดียวกันกับกายมนุษย์คนนี้แหละ
ไม่ต่างอะไรกันเลย

เห็นจิตในจิต ก็แบบเดียวกันกับเวทนาในเวทนา เห็นจิตในจิตนี้ ต้องกล่าว “เห็น” นะ ไม่ใช่กล่าว “รู้” นะ เห็นจิตในจิต

ดวงจิตของมนุษย์นี้เท่าดวงตาดำข้างนอก อยู่ในเบาะน้ำเลี้ยงหัวใจ ต่ำรับตำรากล่าวไว้ว่า หทยคุหา จิตฺตํ สรีรํ จิตฺตํ เนื้อหัวใจเป็นที่อยู่ แล้วก็กล่าวไว้อีกหลายนัย

ปกติมนโ ใจเป็นปกติ

ภวํสจิตฺตํ ใจเป็นภวํสจิต

ตํ ภวํสจิตฺตํ อันว่าภวํสจิตนั้น

ปสนนํ อุทกํ วีย จิตเป็นดังว่าน้ำ

จิตนั้นแหละเป็นภวํสจิต เวลาตกภวํสค์ แล้วใสเหมือนกับน้ำที่ใส จิตดวงนั้นแหละเป็นจิตของมนุษย์ ที่ต้องมีปรากฏว่า จิตในจิต นั้นแหละ

อีกดวงหนึ่งคือ จิตของกายมนุษย์ละเอียด ที่ฝั้นออกไปนั้น เรียกว่า จิตในจิต

ธรรมในธรรม เห็นธรรมในธรรมเนืองๆ เป็นโฉนเล่า

ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ มีอยู่ในศูนย์กลางกายมนุษย์
ขนาดเท่าฟองไข่แดงของไก่ ติดอยู่กลางกายมนุษย์ นี่เห็น
ธรรมในธรรมละ

ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียดมีอยู่ ไม่เท่า
ฟองไข่แดงของไก่ ๒ เท่าฟองไข่แดงของไก่ อยู่ในกลางดวง
ธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียด นั่นอีกดวงหนึ่ง

นั่นเห็นอย่างนี้ เห็น หรือ รู้ ละะ

รู้กับเห็นมันต่างกันนะ

เห็นอย่างหนึ่ง

รู้อย่างหนึ่งนะ

ไม่ใช่เอา รู้กับเห็นมาปนกัน ไม่ได้

สติปัฏฐานสูตร

๓ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๗